

BUDA-PESTA

12 Iunie st. v.
24 Iunie st. n.

Va esi duminică.

Redact.: strad'a Havas nr. 1.

Nr. 24.

ANULU XIII.
1877.

Pretulu pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Romanii'a 2 galbeni.

9/877.

SOCIÉTATEA PENTRU FONDU DE TEATRU ROMANU.

Adunarea generala a Sociétatii pentru fondu de teatru român, conformu conclusului adusu, se va tiné in orasiulu Abrudu la 16 si 17 Iulie an. c. stilu nou, cu urmatórea

Programa :

Diu'a prima, 16 Iulie.

1. Presedintele va deschide adunarea la 10 óre inainte de miédiadi, in localitatea ce va fi destinata pentru siedintiele adunării generale.

2. Dupa deschidere se voru alege doi secretari ad hoc.

3. Se va alege o comisiune de 5 membri, la care se voru inscrie acei onorab. domni, cari voru voi a fi membrii Sociétatii, dându oferte in bani séu in obligatiuni conformu statutelor, precum si pentru a primí tacsele de la membrii de pâna acum.

4. Secretarul Sociétatii va dá cetire raportului comitetului despre lucrările acestuia de la ultim'a adunare generala, si se va luá concludu a supra raportului.

5. Cassarul Sociétatii va cetí raportulu despre starea cassei si peste totu despre membrii si averea totala a Sociétatii.

6. Se va alege o comisiune de 5 membrii pentru cercetarea raportului cassarului.

7. Se va alege o comisiune de 5 membrii, la care se voru aretá propunerile, ce s'aru face spre inaintarea scopului Sociétatii.

8. Se voru tiné discursuri corespundietóre scopului Sociétatii si aretate mai antâiu comitetului centralu.

9. Presedintele va inchide siedinti'a.

Diu'a a dóu'a, 17 Iulie.

1. Deschidiéndu siedinti'a presedintele, se va cetí si verificá processulu verbalu alu siedintiei trecute.

2. Comisiunea alésa pentru inscriere de membrii si primire de tacse si oferte, va face raportulu seu si se va luá concludiunea necesaria.

3. Comisiunea alésa pentru esaminarea raportului cassarului va raportá despre acesta si se va luá concludiune a supra raportului.

4. Comisiunea alésa pentru propuneri va raportá despre aceste si se voru luá concludiunile necesarie.

5. Se va decide locul si timpul adunării generale viitóre.

6. Se va alege o comisiune pentru veri-

ficarea processului verbalu alu siedintiei de astadi.

7. Presiedintele va inchide adunarea.

Din siedinti'a comitetului Societătii, tinuta in Budapesta la 14 junie 1877.

Iosifu Vulcanu,
secretaru.

Hosszu,
v.-presiedinte.

Din poesile resboiului de acuma.

I.

Armateloru române.

1877.

Dedicatiune

Marielor Loru Domnitorului Carolu I. si Dómnei Esisabeta, — Sveranii Româniloru.

Suna trimbiti'a in tiéra!
Dunarea a tresaritu,
Si Carpatii repetara
Astu semnalu de multu doritu.

Echo-lu pórtá cu mândria
Peste codrii, peste plaiu,
Peste 'ntrég'a România,
Cá sub Stefanu si Mihaiu.

Sai Române si ié arm'a!
Domnulu tierii-a datu alarm'a!

N'audi Dunarea cea mare
Cum mugesce ea acum?
N'audi tunulu la hotare?
Nu vedi flacara si fumu?

Nu vedi Aquil'a strabuna
Pe stindardulu tierii susu?
Si trufasi'a semi-luna
Declinându catra apusu?

Sai Române si ié arm'a!
Domnulu tierii-a datu alarm'a!

N'audi glasuri din morminte,
Mândre, pline de orgoliu?
Umbre mari, umbre pré sfinte,
Esu in albulu loru lintioliu,

Sè privésca cu trufia
Ras'a loru cea vitezésca,
Luptându pentr'o România,
Cu credinti'a stramosiésca.

Sai Române si ié arm'a!
Domnulu tierii-a datu alarm'a!

Mume bune! v'armati fii
Cá in timpulu lui Stefanu,
Cáci pamëntulu României
Adi se préda de dusmanu.

Si o bine-cuvëntare
Dati ostasiloru Români,
Care mergu catra hotare
Sè respinga pe pagâni.

Sai Române si ié arm'a!
Domnulu tierii-a datu alarm'a!

Socióre multu duióse,
Aveti ânima in voi,
Cáci veti fi mai radióse,
Cându barbati-oru fi eroi.

Dóm'n'a tierii, cá socia,
Dà si Ea scumpu-i odoru;
Pentru maie'a România
Dà pe mândru-i socioru.

Sai Române si ié arm'a!
Domnulu tierii-a datu alarm'a!

Êr voi, juni ostasi, ce 'n pepturi
Aveti ânimi românesci,
Aperati a tierii drepturi,
Cá in timpii stramosiesci.

Dati o patria frumósa
La urmasii víitori,
Libera si maiestósa,
Cá unu dulce raiu cu flori.

Sai Române si ié arm'a!
Domnulu tierii-a datu alarm'a!

Vedeti voi? In ésta tiéra
Nu-i unu degetu de pamëntu,
Ce n'a fostu odinióra
Stropitu de unu sânge sântu.

Nu-i o mâna de tierâna
P'aste plaiuri românesci,
Fara pulbere strabuna
De-oseminte parintesci!

Sai Române si ié arm'a!
Domnulu tierii-a datu alarm'a!

Tricolorulu mândru sbóra
Peste fiii de eroi!
Domnulu tierii lu-desfasióra,
Cu Elu fiti, cáci e cu voi.

E vitézu! Anima are!
Si-si iubescce-alu seu poporu!
E din Fridericu celu mare!
Si va fi invingatoru!

Sai Române si ié arm'a!
Domnulu tierii-a datu alarm'a!

N. T. Orasianu.

II.

Marsiulu 1877.

Dedicatu armatei române.

Calca, Române, plinu de mândria,
Radica-ti fruntea, susu nesfiitu !
Câci sub picioare orb'a trufia,
A pagânimeî, tu ai sdrobotu !

Fal'a strabuna éraşi invia,
In fia-care peptu de Românu,
Câci dënsu 'n sufletu si-a scrisu sè fia
Liberu si 'n tier'a-i singuru stapânu !

Isi lasa plugulu, sap'a si carulu
Si 'n locu de còsa ié pusc'a 'n mâni !
Da cu nadejde, nu vré hotarulu
Sè i-lu mai calce pasu de pagâni !

Tier'a e mica, ênse e tare,
Câci are bratie si peptu de feru,
Sufletu cu vietia, ânima mare,
Credintia, scutul, nadejdea 'n ceru !

Calca, Române plinu de mândria,
Radica-ti fruntea, susu, nesfiitu !
Câci sub picioare orb'a trufia
A pagânimeî, tu ai sdrobotu !

Gr. Bengescu.

III.

Marsiulu rosioriloru de la Vede.

— *Dedicatu Domnitorului Româniloru Carolu I.* —

Ascultati ! cornulu resuna,
Fiiî tier'a isi aduna :
In picioare, rosiori !
Câci pe Dunarea cea lata
Cete dese se aréta
De pagâni navalitori.

Si pagânulu ér se 'ncecra
Dunarea la noi sè tréca,
Tier'a a ni-o cotropi ;
Arde, taie, jefuiesce
Ori-ce 'n cale-i intâlnesce :
Par' cà noi nici n'amu mai fi.

A uitatu Hamidu Sultanulu
Si de pasia Caraimanulu,
Si de marele Sinanu ;
Si 'n truf'a lui turcésca,
Crede lesne sè smerésca
Pe copiii lui Traianu.

Rosiori ! a vòstra pala
Fostu-a secolu mândr'a fala
A ostirii românesci :
Câci cu voi aperá Domnulu
Tier'a, legea si chiar tronulu
Contra silei dusmanesci.

Lasati dar copii si casa,
Munc'a câmpului si mésa ;
Arm'a rapede luati :
Arm'a care, invecchita
Si de timpuri ruginita,
Unii înca mai pastrati.

Aretati cà inca bate
In a vòstre pepturi late
Sufletu nobilu, vitejescu ;
Aretati cà nu-si va perde
Rosiorulu de la Vede
Numele celu stramosiescu.

E destulu de cându Românnulu
Pléca capulu la stapânnulu
Din Stambululu pagânescu :
Este timpu sè ne respundia
La straini de ce sè vëndia
Din pamântulu românescu ? !

Dunarea dar sè rosiésca,
P'alu ei luciu sè plutésca
Numai trupuri de pagânu ;
Sè-si aduca ér a minte
D'ale vòstre lunge flinte
Si de gróz'a de Românu.

Priviti stégulu liberării,
Radicatu de Domnulu tierii,
Stranepotu de mari eroi ;
La elu ochiulu dragu tintesce
Totu Românnulu ce robesce,
Strainatu de lînga noi.

Acestu stégu cându se redica,
Lacrami calde din ochi pica,
Si betránii 'ntinerescu ;
Muresiulu spumatu mugesce,
Pindulu tainicu se jelesce,
Ér Carpatii se clatescu.

Inainte dar cu totii ;
Secerati in câmpulu mortii,
Sut'a mea de rosiori !
Si pagâni d'aru fi o mia,
Téma vóue nu ve fia :
Voi sunteti nemuritori.

Câci nu moru cei ce se bate
Pentru-a tierii libertate,
Tronulu ei si Dumnedieu.
Si e sânta-acea 'nfratire,
Ce conduce la jertfire
Unu poporu si Domnulu seu.

M. C. Manculescu.

SECRETELE CASTELULUI.

— Romanu, de XAVIER de MONTÉPIN. —

(Urmare.)

Saint-Maixent vini, si amendoî se indreptara pe
niste cà acoperite, catra pavilonu, care se aflá cam la
unu patrariu de mila de castelu.

Lazaru a disu adeverulu esactu, facendu dlui seu raportulu pe care lu-cunoscemu.

Pavilonulu, construitu mai bine de unu seculu, oferia din afara aspectulu unei case parasite de totu.

Arborii mari cari lu-dominau tineau in giurulu lor o umediela vecinica. Plói'a si vënturile in multe locuri facura sè cada cimentulu de pe pareti; muschi si bureti acoperira partea de a supra si miriade de ierburi nebune cresceau in libertate de alungulu parretilor.

Lemnele din feresti pareau cà nu se tinu in loculu lor, decátu prin unu equilibru miraculosu, aparintia amagitóra, càci niste legaturi din launtru le tineau fórte solidu.

Unu peronu cu trei trepte de totu desfacute, conducea la usi'a de goronu crepata si mohorita.

Sè dicemu indata, cà acestu pavilonu avea spre campia o a dóu'a esire.

Lactance, scotindu din buzunarulu seu o cheia massiva, se sui pe peronu, deschise usi'a si se retrase cà sè lase pe Saint-Maixent a intrá.

Dóue odái de marime mijlocia formau parterulu.

Sensualulu intendantu a metamorfosatu un'a din aceste odái in sala de mâncare si cealalta in budoaru.

Tapiserie flamánde cam palide, dar totu pstrându o fatia buna, acoperiau paretii si consunau bine cu mobilele antice, scóse din garde-mobiliele castelului.

Erá conveniabilu, aprópe lucurosú, si nenea Lactance dede proba de gustu, conducendu compunerea tuturor acestora.

— Eh! eh! — esclamá Saint-Maixent, — ce mi-ai disu a séra? In adeveru, scumpulu meu, dta esti pré modestu! Eu me asceptám lu-vr'una bordeiu, si éta cà gasescu unu micu palatu!

— Dlu marquis si-bate jocu, — murmurá intendantulu.

— Ba nu. Aice totu mi-pare fórte bine arangiatu si de minune alesu, considerandu mijlócele de cari ai dispusu. Voiu avé trebuintia de acestu pavilonu, demnulu meu Lactance, si eu te rogu a mi-lu imprumutá.

— Dlu marquis scie bine, cà stau cà totul gata ordinilor sale.

— Ti-ceru unu servitiu, — continuá Saint-Maixent, — dar pentru care ti-voiu fi fórte deobligatu. Ai o cheia dupla la acestu micu paradisu?

— Nu, dle marquis.

— In adeveru?

— Nu mi-asiu permite nici o minciuna.

— Ai dreptu, — dise Saint-Maixent ridiendu, — am uitatu, cà esti devotu! E bine, fiindu cà ai numai acést'a cheia, voi-vei sè mi-o dai?

— Éta-o!

— Cându nu voiu mai avé trebuintia de ea, nu voiu intardiá a ti-o reintórce.

Si marquisulu se reintórse la castelu.

Nu numai cà frumós'a Olimpia a ascultatú fara mânía si fara sè-si bata jocu cuvintele gingasie si declaratiunile passionate ale marquisului, dar inca — precúm scimu, in momentulu in care recunoscinti'a unui servitiu pe care ea lu-credea fara margini, — i aprinse esaltatiunea, si dins'a si-descoperi amorulu seu.

O femeia care iubesc si care a spusu acést'a, nu mai resiste decátu numai pentru forma, si Saint-Maixent nu se indoia, cà dóm'n'a Chavigny va consimti in curéndu ai acordá o inteinire, séu mai bine a dice o convorbire singuratica intr'unu locu desiertu, unde nici unu martoru curiosu, si netrebuintiosu nu va intrerumpe conversarea inceputa, càci — ce e dreptu — o vedea in tóte dilele si mai in tóte órele, cu tóte aceste inse o isolare completa, o retragere scutita de ori ce suprindera neprevédiuta, nu esistá nici odata pentru ei doi.

Marquisulu si frumós'a Olimpia erau totu-de-una sub privirile servitorilor din castelu, si toti scimu cà servitorii si cameristele sunt observatorii cei mai infricosiati.

Saint-Maixent nu se insielá in coniecturile sale.

Dóue óre dupa visit'a sa in pavilonulu parcului in societatea onestului Lactance, elu cerú dnei Chavigny cu caldur'a comunicativa a eloquentiei celei mai passionate, o convorbire in singuretate, in ór'a cându misteriuulu si-va desvoltá velurile sale in giurulu lor.

Olimpia ántáiu refusá, si dedú dreptu pretestu refusului seu tóte acele delicate pudori ale virtutii, cari se lupta, si cari voiescu sè resiste chiar vointiei ánimei sale.

Marquisulu prevediú acést'a resistintia si avea argumentele sale pregatite. Nu-i fu greu a frânge fragil'a intaritura a obiectiunilor junei femei.

Olimpia si-schimbá tactic'a.

Ea nu mai vorbiá de onóra sa, ci numai de reputatiunea sa.

Acést'a erá o concessiune fórte mare, si concessiunile perdu mai iute pe femei decátu imperfile.

Dn'a Chavigny pretestá, cà ea n'ar puté sè tréca pragulu apartamentului lui Saint-Maixent fara a se compromite (ceea ce erá adeveru), si cà dinsei inca erá cu neputintia a-lu primí in alu ei, unde femeile mergeau si viniau fara incetare.

Ér a dá ordine macar si pentru o óra, si a-si inchide usi'a care totu de un'a erá deschisa, inca erá unu ce fórte tradatoru.

Marquisulu se asceptá la aceste obiectiuni, sè dicemu mai bine, le doria, ceea ce nu-lu impedecá nici decátu de a paré intristatu si a luá fati'a unui omu care despera de succesu.

Acést'a fatia gelinda umplú de indurare pe frumós'a Olimpia, si fiindu cà femei'a mai nainte de tóte e induratóre, ea decise a versá putínu balsamu pe ran'a ce a facutu.

— Nu te necasí, amicuulu meu, — dise ea cu vocea sa cea mai dulce, — scii cà eu te iubescu! Va vini o di fara indoiela, ce dóra e aprópe, cându noi mai fericiti decátu astadi, ne vomu puté vedé departe de lume si a ascunde de tóte privirile unu amoru curatu, din care peccatosii aru face o crima... Dar astadi, dta scii chiar atátu de bine cà mine, nu e cu putintia. De cumva eu sum cu totul pentru dta, precúm dici si precúm eu credu, bunulu meu renume trebue sè-ti fia scumpu, si ar fi pentru dta o durere cruda de a me vedé pentru gresiél'a dtale perdiendu stim'a si respectulu ómenilor de omenía. Fara a mai contá, cà pusa in o situatiune falsa si grea prin o casatoria urita, am trebuintia de patronarea contesei, vér'a mea, si cà acést'a patronare mi s'ar retrage, de cumva, — macar si prin o purtare gresita, — asiu dá unu singuru pretestu calumniéi.

— E bine, da, ai dreptu, — esclamà Saint-Maixent cu unu tonu convinsu, — da, onórea dtale, mieste mai scumpa decâtu chiar dtale. Dar de cumva eu asiu gasí unu mijlocu de a pastrá acést'a onóre? De cumva convorborele ce-ti ceru s'ar puté intemplá fara cá sè nasca vr'o presupunere, fara sè deie cauza de calumniá : face-ai dta ceea ce-ti ceru? . . .

— N'asiu siovaí, — respunse Olimpia, care credea a nu se angagiá multu.

— E bine, voiú cautá! — reluà marquisulu cu focu, — si pe onórea me de gentilomu, voiú gasí, càci

cându Olimpia lu-rogà sè se esplice, i vorbi de pavilonulu perdutu la marginea parcului si din care o usia se deschide spre câmpia, si i propuse unu planu combinatu cu multa istetime, in care nici intieptiunea cea mai reincrediatóre nu ar fi pututu gasí nimica de respinsu.

In fia-care di, dupa miédia-di elu se va urcá pe calu si se va departá in vederea tuturor.

Dupa unu incungiuru elu si-va ascunde calulu in o casa de câmpu, séu intre niste tufe mari, va sosí in pavilonu pe usi'a din afara lasându deschisa cea de

Hobart pasia, contra-admiralulu flotei turcesci.

nimica nu e cu neputintia unei vointie cá a mele, indemnată de unu amoru cá alu meu.

Scimu cá Saint-Maixent a si gasitu. Déca elu a joatu acést'a mica comediá, a facut'o numai spre a constringe pe frumós'a Olimpia a se angagiá fatia de elu. Si in privinti'a acést'a elu reesi cu totulu.

A dóu'a di tóta deminétia elu fu departe, cându reaparú in castelu si cându se aflá in presinti'a marquisei, fati'a lui stralucita esprimá bucuri'a succesului.

— Am reesítu! — fu primulu seu cuventu; si

catra parcu.

Olimpia, la rëndulu ei, va ratací sub arbori, fiindu sigura cá nu va fi nici urmata nici spionata, fiindu cá tóta lumea o credea singura. Ea se va apropiá inctisioru de pavilonu, si nimene, afara de paserile ceriului, nu o vor vedé trecëndu pragulu.

Marquisulu incheiá cu acést'a peroratiune cu efectu :

— Vedi cá am prevediutu tóte; nu ai de a te teme de nimica, nici de lume, nici de mine, càci lumea nu póte sè scie nimicu, si onórea dtale e in sigurantia

sub ingrigirea onórei mele. Déca vei sioval, vei aretá cá n'ai pentru mine nici stima, nici amoru; si despretiuitu de dta, respinsu de dta, nu mi-ar remáné decátu sè moru! Vrei sè moru?

— Nu . . . — gângavi jun'a femeia, cu ochii lasati in josu si cu fati'a inrosita, — ti-am promis . . . si mi-voiu tîné vorb'a.

IV.

Noutatea mare.

Frumós'a Olimpia in adeveru si-tinú promissiu-ne. In diu'a urmatóre, cu precautiunile cuviinciose, ea morse a se intelní cu Saint-Maixent in pavilonu. Acést'a se repeti in fia-care di, si esirile amantiloru erau asiá de bine ascunse, incátu dintre servitorii castelului nimene (esceptandu firesce pe onestulu intendantu Lactance) nu presupunea acésta misterioasa intriga.

Cam la dóue septemani dupa prim'a intelnire, Saint-Maixent, sub pretestulu istetiu, cá onórea sa lundémna d'a luá fatia de amant'a sa unu angajamentu de fidelitate vecinica, i dadú o scrisóre care suná astfelu:

„Pe onórea mea de gentilomu si pe partea mea din paradisu, juru cá voiu luá de socia pe marquis'a Olimpia d' Aubray de Chavigny, candu Dumnedieu a Totu-puterniculu, care tine in manile sale viéti'a ómeniloru, va chiamá la sine pe marquisulu Chavigny.“

Urmá datulu si subscrierea.

Olimpi'a, vediendu in acestu angajamentu, serbatorescu si facutu din libera voia, o mare proba de amoru, nu voia sè remana mai josu decátu amantulu seu si grabi a comune declaratiunea urmatóre:

„Juru inaintea lui Dumnedieu, cá nu voiu avé nici odata altu barbatu, candu vointi'a cerului me va face veduva, decátu pe marquisulu Ludovicu-Andrei Sigismundu de Saint-Maixent.“

Si se subscribe:

„Marquis'a d' Aubray de Chavigny.“

Curióse datine aceste ale unei epoce, unde cugetarea religioasa se vèriá in tóte, chiar si in reu.

Éta brun'a Olimpia, care inca nu erá o femeia de totu corupta, facea sè intrevina numele lui Dumnedieu cá sè sanctioneze intr'unu modu óre-care cuvintele ei adultere.

Din momentulu acest'a, marquisulu si dómn'a Chavigny se considerau cá doi ómeni, cari se voru intruni nu peste multu; ei nu mai aveau ce sè ascunda unulu de altulu si nutriau in comunu dorintiele si sperantiele lor.

Saint-Maixent se aretá asiá cum erá, asiá cum trebuia sè fia spre a esaltá pana la deliru pasiunea frumósei Olimpie.

Elu se aretá lacomu de luxu, de lucóre, de placheri ardente, si dómn'a Chavigny intielese, cá ea trebue sè-i realizeze visurile; cáci déca elu doriá tóte aceste, — si ea nu se putea indoí de ast'a, — avea sè le imparta tóte cu ea.

Dar spre a duce o viétiá atátu de stralucita, spre a fi meteorii straluciti ai marelui orasiu Paris, spre a intruni cea mai innalta nobletia a Franciei in salónele unui otelu splendidu si in parculu unui otelu cá si principescu, — in fine, spre a luptá in contra celoru mai mari domni de la curte si spre a-i invinge prino pompa fara margini: averea marquisei, ori cátu

de considerabila erá aceea, nu putea ajunge. Zestrea ei de dóue milióne avea sè evaporeze cá ap'a din o caldare pré incaldita.

Saint-Maixent aduse fara greutate pe Olimpia, sè-si faca singura acésta reflexiune descurgátóre.

Elu i respunse, cá gresiesce nefacéndu socotéla de mostenirea cea mare a lui Rahon, care trebuia sè fia a ei in calitatea sa de rud'a cea mai de aprópe in amendóue liniile.

Dómn'a Chavigny facú din capu.

— Poti dta presupune, frumósa Olimpio, — intrebá marquisulu iute, — cá contele si contess'a s'aru puté gândi sè te desmostenésca?

— Eu nu presupunu asiá ceva, — respunse jun'a femeia, — si sum convinsa, cá nimica nu este mai departe de cugetulu lor; dar cugeta, cá vér'a abiá e de trei-dieci de ani, si cá insu-si contele — de si ceva mai betranu decátu soci'a sa — e inca si acuma mai cá tineru. Ei voru puté si trebue sè traiésca inca timpu multu . . . atát'a dóra cá si mine. A contá la sucesiunea lor, ar fi nebunía!

Acuma Saint-Maixent facú din capu.

— Nu crede acést'a, — dise elu. Contele e de o constitutiune slaba, de o sanetate indoiósa; elu va muri tineru. Incátu pentru contess'a, cine scie? Ceea ce astadi pare plina de viétiá, mane se póte culcá in mormentu.

— Dta uiti, — reluá Olimpi'a, — cá vér'a mea póte sè devina mama, si atunci remasu bunu mostenire!

Marquisulu incept sè rida cu hohotu.

— De cumva n'ai in contra dtale decátu acésta possibilitate, -- esclamá elu, — n'avé nici o nelinisce! Am datin'a sè nu credu in minuni, decátu numai in acele, pe cari Biseric'a ni le ordóna sè nu ne indoimu in ele, si inca . . .

— Pentru ce vorbesci despre minuni?

— Pentru cá dómn'a Rahon, maritata de patru-spre-diece ani si remasa asiá multu timpu fara copfi, e siguru cá nu va avé nici odata, afara de cumva s'ar intemplá o minune mare, si tocmai minunea acést'a mi-pare neadmissibila.

— Dumnedieu sè deie! — murmurá frumós'a Olimpia, — cáci de cumva averea acést'a ar scapá din manile nóstre, amu devini in adeveru vrednici de plansu. Nimica din cele ce visámu nu se póte realisé cu bietele mele dóue milióne.

Dómnai d' Aubray de Chavigny, cá multora din ficele Evei, i lipsiá putina logica.

Unu momentu mai nainte ea a declarat, cá nu contéza de felu la mostenirea rudelor sale aprópe, si acuma ea afirmá — mai fara de nici o transitiune — cá acea mostenire erá conditiunea absoluta a existintiei sale.

Saint-Maixent nu affá de felu potrivit a vorbi de acésta contradicere flagranta, cu atátu mai vétosus, cá dinsulu a inspiratu-o Olimpiei.

Dilele si septemanile treceau, si timpulu hotaritu pentru rentórcerea contelui si a contessei a trecut de multu.

Annibal a scrisu de dóue ori séu de trei ori marquisului.

(Va urmá)

S A L O N U :

Calindarul septymanei.

Dumin.	12 24	E. 4 d. R. cc. pp. Onufriu, Petru.
Luni	13 25	s. m. Acilina, c. p. Trifliu.
Marti	14 26	pr. Eliseiu, s. p. Metodi, c. Iulita.
Mercuri	15 27	pr. Amos, s. m. Dula, s. p. August.
Joi	16 28	s. p. Ticon, s. st. m. Marcu.
Vineri	17 29	ss. mm. Manuil, Saul, Ismail, Isauru.
Samb.	18 30	ss. mm. Leontiu, Ipatiu, Teodul.

CRONIC'A RESBOIULUI.

Damele române si resboiulu.

Din Alba-Iulia primim urmatorulu apelu, ca-ruia cu bucuria i facemu locu aice :

Stim. Dle Redactoru !

Bine-voiti a publica urmatoarele siruri :

Alba-Iulia 15 iunie 1877.

In urmare ordinatiunii ministeriului magiaru, nefindu permisu constituirea de comitete pentru ajutorarea fratiloru ostasi români raniti din Romani'a libera, si astu-felu propusul damelor române din locu de a constitui unu atare comitetu inca remanendu ne-realisabilu : subscrisele, fia-care in parte, basate de-o parte totu pe mentionat'a ordinatiune ministeriala, care nu interdice colectari prin persoane singuratice, de alta-parte inse petrunse de simtiulu fratiescu si umanitariu in caus'a ostasiulu românu ranitu, ne-amu decisu a deschide separatu câte o lista de subscriere pentru contribuii atâtu in bani, câtu si scame si bandage, circulandu aceste liste aci in locu, si pe câtu se va puté si in giuru, si administrandu ofertele incurse la locul competinte, precum la timpul seu dandu si socota publica in foile nostre nationale.

Aducandu acésta la cunoscintia publica, o facemu in speranti'a aceea, câ in alinarea ranei vulneratulu ostasiu românu luptatoriu pentru caus'a drépta nationala, in acést'a sânta datoria deosebitu a femeii române, vom avé consotie câtu mai multe si in tôte partile locuite de români.

Eufrosina Cirlea.

Eufemia Piposiu.

Din Clusiu ni se scrife : Abia se lati faim'a, câ soldatii români sangeréza in lupt'a pentru independintia, si damele române din Clusiu si incepura a cugeta la mijlôcele necesarie de a concurge cu balsamu vindecatoriu ostasiloru râniti in resboiu.

Deci numai decâtu se si constituira intr'unu comitetu sub presiedinti'a dnei Maria Iliesiu.

Comitetulu inse nu-si puté incepe activitatea, câci fu desfiintiatu. Inse cum ?

Capitanu supremu din locu, citâ pe presiedente-s'a comitetulu dn'a Iliesiu, la cas'a magistratulu si acolo se apucâ sè-i esplice ordinatiunea ministeriala, invitându-o in terminii lipsiti de ori ce tactu, câ numai decâtu sè disolva comitetulu.

Prin desfiintiarea comitetulu ni s'a perdutu nimicu; dn'a Iliesiu numai decâtu a luat a supra-si tóta sarcin'a si fara a perde ceva din simtiulu ce-lu nutresce pentru vietia si salvarea Românismlui, lucrâ si cu mai mare resolutiune, in butulu tuturoru

tentatiuniloru mârsiave, ce au scopulu de a inegrî totu ce are caracteru românescu.

In urmare acesteia tinerimea româna din locu, vedindu caracterulu celu firmu alu nobilei femei române in 1 iunie se si duse, sub conducerea tinerulu Abs. Todea, spre a-si descoperi simpathi'a facia cu caus'a si totu-odata ai multiami pentru luarea initiativei.

Dn'a Iliesiu response tinerimei cam urmatoarele : „Primiti Domniloru cea mai frumoasa a mea multiamita pentru galant'a dvostre gratulatiune ! Eu o primescu câ pe unu actu de curtoasia a braviloru tineri români din Clusiu. Ceea ce am facutu, a fostu numai implinirea unei sânte datorie, ce ar trebui sè-o cunoasca fia-care crestinu, fia-care locuitoriu alu Europei culte.

„Eu despre a mea parte ve asigurezu, domnii mei, câ persecutiunea si maliti'a nici odata nu me vor impedeâ de a urmâ asiâ, precum mi-sioptesce anim'a. Acést'a bate pentru fratii nostri, cari apera cu vietia si cu sangele lor famili'a, pruncii si vetrele lor strabune !“

Damele române din Dorohoiu (Romani'a) au formatu unu comitetu, in scopu câ prin concursulu tuturoru damelor judetiene sè adune ori ce ofrande. Buroulu comitetulu s'a compusu astfelu : vice-presiedinte Cleopatra Rosetti, Ecaterina Manoltu, — secretare : Olga Foca, Emilia Gherghel, — cassiera : Adela Mihailescu. Comitetulu a oferitu presiedinti'a Mariei Sale Dómnei Elisabeta, care a si primit'o. Dupa acésta comitetulu facu unu apelu caldurosu contra tôte damele române. Membrele comitetulu sunt damele : Cleopatra Rosetti, Ecaterina Manoliu, Olga Foca, Emilia Gherghel, Adela Mihailescu, Matilda Firer, Profira Jipa, Casandra Dimitriu, Elionora Coroi, Agripina Scolari, Zamfira Orasca, Smaranda Ivanovici, Elena Brânzani, Elisa Gherghel, Luisa Bernaschi, Elena Ciorn, Agripina Nedelcu, Elena Manolachi, Ecaterina Tautu, Anica Ionescu, Maria Degeratu, Smaranda Viciu, Zamfira Tigulea, Ecaterina Ionescu, Elena Tinta, Aglaia Calcântraur, Nastasia Caragea, Maria Giosanu, Olimpiada Babulescu, Teofila Ciornovodeanu, Hanrieta Dimitriu, Varvara Ionescu, Mari Budisteanu, Valeria Marcian, Theresa Cherimbah, Mari Urechi, Aglaia T. Vamesiu. Dsiórele Sofia Calcântraur, Agripina Ianacovici, Natali Gorov, Natali Petru Gorov, Eleonora Ionescu, Aneta Tautu, Anastasia Raclis.

Damele române din Iasi. Cetimu in „Curierulu“ (Balassan) din Iasi : Numai cine a visitat dilele aceste salónele dlui Nicu Ceaur Aslan, puse la dispositiunea comitetulu centralu alu damelor din Iasi pentru ajutorulu ostasiloru români raniti, isi póte face o idea de aceea ce póte bun'a vointia si perseveranti'a, când sunt puse in serviciulu unui actu atâtu de maretiu cum e acelu alu comitetulu de care ne ocupâmu. Nu este inca o luna, de când unu numeru de dame din societatea nostra cea mai alésa, avënd in frunte pe respectabil'a si multu piós'a Dómna Maria Rosetti de Rosnovanu, s'au formatu in comitetu spre a veni in ajutorulu ostasiloru români, si deja fructele culesc

au trecut peste tóte asteptările. Sumele si obiectele adunate pâna astadi sunt mai multu de câtu de ajunsu pentru organizarea si intretinerea unei ambulante, care in curând va si plecă pe câmpulu de resboiu. Casele dlui Aslan sunt transformate intr'unu adeveratu atelieru, unde se lucrâza cu o rara activitate si de unde dn'a Aslan este nelipsita. Aicea, vedi pe dn'a Codreanu care stă de diminétia pân' in séra croindu bandage si celelalte trebuitóre ranitilor, dincolo alte dame cosându, mai incolo altele facënd scama si asiá mai departe.

Apoi in giurulu salelor, dulapuri cu aprópe de una suta oca scama fina pusa in frumoase saculetie albe si arangiate intr'o ordine admirabila, bandage, lighianuri, si diferite instrumente de hirurgie. Intr'o alta sala se afla multime de lazi cu totu felulu de medicamente si alte obiecte. Déca s'a ajuns inse la unu resultatu atátu de frumosu intr'unu timpu atátu de scurtu, caus'a este cá pe lângá grab'a cu care publiculu a respunsu la apelulu comitetului, acestu din urma a procedatu cu multa prudentia si n'a crutiatu nici unu sacrificiu séu osteneli. Am vediutu dame cari póte in viéti'a lor n'au umblatu dóua óre pe josu prin caldurele caniculare ce ne inadusia in acest ano-timpu si cari acum percurgu stradele de diminétia pâna in séra, ámblándu din casa 'n casa si adunându ajutoruri pentru raniti; amu vediutu pe altele luându-si sialele cu cari se impodobiau si sacrificându-le pe altarulu patriei. Onóre dar comitetulu centralu alu damelor din Iasi! Onóre tuturoru acelor cari s'au grabitu a respunde cu atát'a caldura la apelul lor si a face cá oper'a marétia pe care au intreprins'o, sè fia incununata de unu atátu de stralucitu succesu!

Dn'a Maria Edgar Gherman si soro-sa domni-siór'a Agatha Jean din Bucuresci au tramisú Societá-tii Crucei-Rosie 700 dramuri scama.

Dsiór'a E. Malla a datu in teatrulu celu mare din Bucuresci o represintatiune estraordinara, sub patronagiulu Mariei Sale Elisabeta Dómna, in beneficiulu soldatilor raniti. Acésta represintatiune avú locu la 31 maiu, cu concursulu dlor L. Wiest, C. Dimitrescu, dn'a E. Popescu, Amelia Wilner, T. Patrascu si alu dlor Manolescu, Mateescu, Hagiescu, P. Ionescu, Dimitrescu.

Ambulantí'a damelor din Iasi — precum ni spune „Romanulu“ — e gata, si dlu L. Rusu, unulu dintre cei d'antái chirurghi din tíera, care a oferitu gratis serviciile sale, e gata a plecă cu ambulanti'a pe câmpulu de bataia.

Damele din T. Jiului au constituitu o societate cu numele „Gorjiu“, care are de scopu a viní in ajutorulu soldatilor români. Scopulu Societá-tii „Gorju“ nu va puté fi schimbatu inainte de terminarea resboiului, in urma inse Societatea se va transformá in o societate de binefaceri. Membre ale comitetului sunt damele: Sevastitia Balanescu, Maria Barbulescu, Profira Brosteanu, Elena Camarasiescu, Paulina Carabatescu, Ana Constantinescu, Catherina Cornoiu, Ana Costescu, Elena Economu, Ecatarina Frumusianu, Maria Lascar, Raluca Lascar, Alesandrina Macescu, Ana Mihale, Maria Moschuna, Efimia Ple-sioianu, Sultana Radulescu, Smaranda Seftoiu, Paulina Sâmboteanu, Ana Urdarianu, Ecatarina Urziceanu, Paulina Vincler, Alesandrina Vladoianu, Sevastitia Vulturescu. Buroulu comitetului s'a compusú astfelu: presiedinta Paulina Sâmboteanu; v.-presiedinta Sma-

randa Seftoiu; membre Ana Urdarianu, Efimia Ple-sioianu, Sevastitia Balanescu; secretare Alesandrina Macescu, Paulina Carabatescu; cassiera Ecatarina Frumusianu.

Dómnele din Focsiani: Raluca Corbu, Maria Liciu, Elena Trufanda si Elisa N. Voinov, luându initiativ'a unei subscrieri pentru „Crucea Rosia“, au adunatu intr'o singura di 700 lei.

Dómnele din judetiulu Tecuci, despre a caroru comitetu relataramu in nrulu trecut, inca l'a pusú sub patronagiulu Mariei Sale Elisabeta Dómna, care a si primitu presiedinti'a oferita.

Dn'a Sofia Diamandescu a adunatu obiecte de la urmatórele dómne: Maria Besarabescu, T. Spirescu, Maria Cristopol, Sofia Diamandescu, Marghióla Cornescu, dsiór'a Caligari, si de la câti-va domni.

Dn'a Eugenia Statescu a adunatu obiecte de la urmatórele dame: Anica Rocov, Statescu, Ana Jalomitiénu, Maria Dragosiu, Elena V. Paraschivescu, si de la mai multi domni.

Dn'a Ecatarina Petrescu din Braila a adunatu de la unu numeru mare de dame sum'a de 981 lei 60 bani.

Comitetulu damelor din Falticeni inca a adunatu unu numeru fórté considerabilu de obiecte trebucioase ostasilor români raniti.

Urmatórele dame contribuirea particularu in favorulu ranitilor români: dsiór'a Penescu, Caliopi Cernovitiénu, dsiórele E. si N. Mosioiu, dn'a Amelie, dn'a Susana Angelu, dsiórele Rachila, Elisa si Salie Cretiu.

Totu pentru ostasii români raniti.

Dlu Desideriu Borbola, advocatu si proprietariu in Oradea-mare, a intreprinsu o colecta pentru scopulu indicatu in fruntea acestor notie. La acésta colecta au contribuitu urmatorii domni: Desideriu Borbola 500 franci, Grigoriu Fabianu parocu in Jidani 10 fl., Iuliu Fabianu proprietaru in Jidani 10 fl., Georgiu Siuta parocu 2 fl., Ilie Turdeanu 2 fl. Sum'a 500 de franci si 24 fl., care s'a si tramisú dlui George Barituu.

In Baia-de-Crisiu s'a facutu urmatórea colecta: De la dr. St. Erdeli 5 fl., S. Bolfa 4 fl., I. Adamoviciu 5 fl., Aug. Onitiu 1 fl., Sig. Borlea 15 fl., P. Gligoru 10 fl., Georgiu Secula 20 fl., G. Padureanu 5 fl., P. Tisu 5 fl., Ionu Simionasiu 5 fl., P. Albescu 1 fl., Teodoru Popu 5 fl. Sum'a 81 fl., care s'a si tramisú la loculu competente.

Dómnele israelite din Bucuresci publica in diarele de acolo prim'a lista de contribuiuri adunate de catra comitetulu acestor dame.

La Iasi — precum ni spune „Stéu'a României,“ — la 29 maiu a avutu locu pe scen'a teatrului o represintatiune data de câti-va artisti din trup'a dramatica cu concursulu câtorva domni diletanti, in beneficiulu ostasilor români raniti. Vinitulu a fostu 1400 franci.

Clubulu tinerimei din Bucuresci a pusú la dispozitiunea guvernului 4000 lei pentru trebucitiele armatei, — éra 2500 lei va dá Societá-tii Crucea-Rosia, afara de acést'a 500 lei pe fia-care luna pâna la sfirsítulu resboiului.

Dnii doctori: Calender, Felix, Sergiu, Romnicenu si Fiala din Bucuresci au oferitu gratis serviciile dloru cá medici pe timpulu cátu va fi trebuintia.

Clerulu eparchiei Rómniculu, Noulu Severin, a formatu, sub patronagiulu episcopului de acolo, comitete pentru ajutorulu armatei. Tóte comitetele adresséza acuma apeluri calduróse catra preotime. Preoti cu crucea 'n frunte!

Comitetulu israelitilor din Galati a adunatu pân'acuma 3956 lei si 90 bani. Mai multe liste sunt inca in circulatiune.

Dnii P. Nitescu si St. St. Sihlénu, au datu la 7/19 juniu in teatrulu celu mare din Bucuresci o reprezentatiune extraordinara, in folosulu ambulantielor románe, sub patronagiulu Inalttimei sale Elisabeta Dómna, cu concursulu dnei Flechtenmacher si alu dloru N. Fleva, G. Brateanu, C. Dimitrescu si Câmpianu.

Logi'a franc-masonica: „Intieptii din Heliopolis“ din Bucuresci, a oferitu sum'a de 500 lei.

Comitetulu israelitu din Iasi a transmis pân'acuma la dispositiunea Societáti „Crucea Rosia“ sum'a de 10,544 lei 10 bani.

Alte contribuiiri: Dlu P. Tufelcica a adunatu 1115 lei, Presedintele societáti „Economia“ din Focsiani a colectatu 702 lei, dlu Al. Curtiu a adunatu 376 lei.

De la Bucuresci.

— 5/17 junic. —

(Visit'a Domnitorului si Dómnei la imperatulu Russiei in Ploesci. — imperatulu in lagarulu bulgarescu, — „La revedere peste Dunare!“ — plecarea legiunii bulgare de lângá Ploesci, sanetatea tiarului, — viitorulu cartiru generalu, — imperatulu la Bucuresci, — principele Milan la Bucuresci.)

Domnitorulu si Dómn'a, invitati din partea Imperatului Rusiei, au mersu, insociti de maresialulu curtii, de d. A. Mavrocordat, siambelanu alu Dómnei, si de doi dni adjutanti domnesci, dumineca, 29 maiu, cu unu trenu espresu, la órele 4¹/₂, la Ploesci, spre a prândi la Maj. Sa.

Mariile Loru au sositu la Ploesci la órele 5³/₄. Maj. Sa Imperatulu, impreuna cu Marii Duci Czarevici, Nicolae Nicolaevici si ceilalti membrii ai familiei imperiale, au primitu la gara pe Mariile Loru.

Imperatulu sarutá man'a Dómnei, presintându-i unu buchetu de flori, apoi i offeri bratiulu, se urcara in trasura; Domnitorulu se sui într'alta trasura cu Marele Duce Mostenitoru, si, urmati de ceilalti membrii ai familiei Imperiale, au mersu la quartierulu Majestáti Sale.

La locuinti'a Imperatului se aflá insiruita escort'a imperiala, compusa de deputariuni din tóte regimentele gardei. Dupa defilarea escortei a urmatu prândiulu de familia la Maj. Sa.

La órele 7¹/₂, Imperatulu impreuna cu Dómn'a si Domnitorulu, cu Marele Duce Mostenitoru si ceilalti Mari Duci au mersu de au visitatu taber'a cazaciloru din garda. Maj. Sa Imperatulu a ordonatú sè se dea semnalulu de alarma; regimentulu a fostu indata gata, a incalcatu si a defilatu.

Dupa acésta Majestatea Sa a insocitu pe Inaltmile Loru la gara impreuna cu Marii Duci, unde au statu pâna la órele 8 si 20 minute, cându, luându-si diu'a buna de la Mariile Loru, trenulu Princiaru a plecatu.

Domnitorulu si Dómn'a s'au reintorsu in capitala la órele 10 sér'a.

*

Din Ploesci se scríe cu datulu de 12 junic, cá imperatulu s'a dusu in diu'a precedentá in lagarulu bulgarescu, visitându-lu cu amenuntulu, si vorbindu familiarmente cu mai multi oficieri.

In timpulu visitei, Imperatulu a manifestatu dorinti'a de a vedé pe capitanu Bactoha Nicoloff. Acestu oficieru lipsind din lagaru, s'a prezentatu in aceea-si séra la Ploesci la cuartirulu generalu alu Imperatului. Maj. Sa ilu primí indata si-lu imbratisiá cordialu.

Acésta dovéda de inalt'a stima a Imperatului, pentru capitanulu Nicoloff se va esplicá lesne déca se va aminti, cá in anulu 1854, când Turcii trecura Dunarea pentru a atacá pe Rusi, elu a trecutú Dunarea in notu pentru a insciintiá pe cei din urma despre intentiunea inimicilor.

Cându imperatulu a parasitu lagarulu, a disu catra oficieri: „La revedere peste Dunare!“

*

Legiunea bulgara a parasitu in 1/13 l. c. lagarulu Laga, aprópe de Ploesci si a plecatu spre Alexandria. Ea este compusa exclusivu din Bulgari, afura de oficieri, cari in cea mai mare parte sunt Rusi. Numai cinci bulgari sunt intre acestia, si inca si acestia si-au facutu educatiunea militara in Russia. Acestu corpu numera in totalu siese legiuni de o mia ómeni fia-care, trebuindu sè formeze in curéndu o diviziune sub comand'a generalului Stoletoff. La plecarea toti erau veseli.

S'a scrisu in diuare, cá tiarulu e indispu su si nu e sanetosu deplinu. Nu e adeveratu. Nici odata n'a fostu mai sanetosu si mai energicu, decátu acuma.

*

Se dice, cá viitorulu cartiru generalu russy se va mutá dilele aceste din Ploesci la Alexandria.

*

Imperatulu Russiei a vinitu eri érase la Bucuresci. A sositu aice la 5 óre dupa miédiadi, si indata s'a dusu la palatulu de la Cotroceni; a prânditu acolo si la 9 óre s'a intorsu la Ploesci.

*

Totu in acea di, sér'a la 9 óre sòsi la Bucuresci principele Milan alu Serbiei, carele fu primitu la gara cu onorurile cuvenite.

Principele Milan purtá uniform'a románésca de colonelu alu regimentulu alu VI-le de infanteria, si erá insotitu de ministrulu de esterne si presedinte alu consiliulu dlui Christici, de patru coloneli, intre cari si dnii Horvatovici si Lesjanin si de mai multi oficieri. Pretutindeni fu aclamatu de poporulu ce-i esi inainte.

Principele se indreptá spre casele dlui Al. Cartargiu, unde i erá pregatita locuinti'a.

Domnitorulu Carol, care pe timpulu acest'a se aflá la Cotroceni cu tiarulu, dupa plecarea acestuia, i facú numai decátu visita, pe care óspele o rentóse peste câte-va minute.

Eri deminéti'a principele Milan plecá spre Ploesci.

B.

Hobart pasia.

— Portretulu pe pag. 281 —

Conformu promisiunii nóstre de a publicá portretele barbatilor de frunte din ambele parti cari pórtá acuma resboiu, — éta deschidemu colónele nóstre de asta-data portretului unui barbatu, carele in arma-t'a turcésca ocupa unu locu de capetania, cáci este Hobart pasia, contra-admiralulu flotilei ottomane.

Inse ori cine s'ar insielá fórte, de cumva ar crede, cá barbatulu acest'a e turcu. Nu! dinsulu e englesu.

De la resboiulu din Crimea flotil'a ottomana a trecutú prin mare schimbare. Asiá dicéndu s'a organizatu de nou. De atunce fórte multi oficiari de marina englesi de rangú innaltu servescu la marin'a ottomana. Caus'a acesteia este, cá Angli'a sè aiba in Constantinopole o flota care sè atérne de ea atátu in respectu politicu, cátu si comercialu. Pe vasele sultanului totulu e englesu : masín'a, ajustarea, tunurile si ómenii. Antecessorulu lui Hobart, contra-admiralulu Slade, asemene a fostu englesu.

Ceea ce privesce biografi'a lui Hobart pasia, vomu insemná urmatórele. Elu s'a nascutu la 1822 din o vechia familia englesa. Intrá in serviciu la marin'a englesa, si ajunse „commander“, dar facéndu multe datorii, fu silitu a-si dá dimissiunea. Merse in America, si sub numele „Roberts“ se aplicá acolo, si-facú parale, apoi se rentórise in patria, platindu-si creditorii. La 1867 intrá in serviciu turcescu, si fu numitu contra-admiralu, in care calitate atunce indata a luptatu in contra rescólei Grecilor din Creta, ér acuma probabilminte va avé unu rolú mai mare.

CE E NOU?

Rescála romána in Ardélu! Sub acestu titlu diuarele ungresci de aici si din Clusiu au alarmatu publiculu lorú dilele trecute, comentându impartesirile lor fia-care dupa mintea si fantasi'a sa. Dar sè vedemu, ce s'a intemplatú? Locuitorii din Husaseu, lângá Blasiu, s'au opusu comassării. Va sè dica nu este vr'o cestiune politica la mijlocu. Lucruri de aceste s'au intemplatú si intre unguri. In anulu 1875 a fostu unu casu analogu in Satmaru, pare-ni-se in comun'a magiara Cinghiru. Si totusi atunce diuarele ungresci n'au scrisu nimica. Dar acuma s'au grabitu a suflá in trimiti'a de alarma. Compatimimu pe colegii nostri de la diuarele magiare!

De pe câmpulu de resboiu de la Dunare n'avemu sè relatámu vr'unu faptu mai insemnatu. Rusii continua a ocupá tóte positiunile, carându si materialulu trebuinciosu la trecere, dar incercare de trecere inca nu s'a facutu; se dice inse, cá acést'a nu mai póte intardiá multu. Din Asia asemene nu a sositu vr'o scire mai importanta. Muntenegrinii n'au asiá norocu cá in anulu trecutú, cáci turcii in luptele din septemân'a trecuta i-a respinsu.

Unu capitanu garibaldianu, Consolini, a sositu la Bucuresci si — insarcinatu de Garibaldi — a propusu guvernului formarea unei legiuni italiene.

Camer'a deputatilor Ungariei in septemân'a trecuta tinú mai multe siedintie, votându legea in caus'a orfanala si alte menuntiusiuri. Tóta lumea romána s'a asteptatu, cá óre-care dintre deputatii

nostrii de „partid'a *nationala*“ sè adreseze o interpelatiune ministrului de interne pentru disolvarea comitetelor de dame române in favorulu ranitilor români; inse nici unulu dintre acesti domni nu se afla in Budapesta.

Spioni. Politi'a din Bucuresci a prinsu doi spioni, cari au fostu tramisi inaintea justitiei militare române. La Ploesci asemene a fostu prinsu si tramisu la tribunalulu militarú altu spionu, care si a si primitu pedéps'a.

Camer'a deputatilor Romaniei a luatú hotarierea de a se tramite de urgentia (in 24 óre) processulu ministrilor inaintea Curtii de cassatie.

In loculu dlui Axenti Severu s'a alesu deputatu dietalu dlú dr. A. Tincu avocatú in Orascia.

Alesandru Petófi, celu mai poporalu poetu liricu alu ungurilor, (care de origine érá slovacu si se numiá Petroviciu,) precum se scie, a fostu de fatia la batali'a de la Sighisióra in vér'a anului 1849, si de atunce nimene nu l'a mai vediu. Nu s'a pututu inse constatá, déca a muritu séu ba, cáci nimene nu l'a vediu mortu; cu tóte aceste opiniunea publica ilu credea mortu, de óra-ce nu s'a mai auditu nimica despre elu. In asta credintia trecura vr'o 28 de ani. In primavér'a acestui anu inse s'a ivitu in comitatulu Satmaru unu individú, carele dise, cá dinsulu in 1848/9 a fostu honvedu si cá atare a ajunsu in prinsóre russésca, si transportatu dimpreuna cu mai multi unguri in Siberi'a, a traitu pân'acuma acolo servindu in báile de plumbu, *dimpreuna cu Alesandru Petófi.* Acésta impartesire facú mare efectú a supra publicului ungrescu; inse pe cându unii voiau sè afle de la elu informatiuni mai esacte, elu disparú. Nu peste multu se ivi lângá Clusiu altulu, care se numiá Manasses si care asemene afirmá totu aceste. Dinsulu, firesce, atrase numai decátu atentiunea si fu ascultatú in forma oficiala la Clusiu. Intr'aceste diuarele ungresci tinura publiculu lorú o septemána intréga in cea mai mare iritatiune prin felu de felu de impartesiri. In urma apoi se adevéri, cá impartesitorulu e unu siarlatanu, si cá nici numele lui nu e Manasses, ci — Pap János. Dinsulu va fi fostu probabilminte si acéla, carele a vestitu mai antáiú prin Satmaru acésta mistificatiune.

Biserica si scóla.

Sinodulu bisericescu alu Romaniei s'a deschisu in diu'a de 29 maiu st. v. prin mesagiu Domnescu.

Societati si institute.

Comitetulu Societátií pentru fondu de teatru románu tinú la 14 l. c. siedintia, la care luara parte urmatorii dni membrii : vice-presiedintele Ios. Hosszu, cassarulu Ionu cav. de Puscariu, membrulu V. Babesiu si secretariulu Iosifu Vulcanu. In acésta siedintia se ficsara dilele viitórei adunári generale din Abrudu a Societátií, si se primi program'a, pe care o publicámu in fruntea nrului presente. Cassarulu cetii urmatorulu raportu despre starea cassei pana 'n 14 iunie :

„Percepte :

„Cu ocasiunea scontrării ultime, a fostu starea cassei : in bani 11 fl. 54 cr., in papire 10,610 fl. 93 cr.

„5 aprile. Cuponulu de la actiunea Transilvania nr. 1689 — 2 fl. 85 cr.

„8 aprilie. O actiune de „Transilvania“ nr. 1901. de la dlu Ioanu Florianu presedintele tribunalului in Sz. Udvarhely, in valóre nominala de 100 fl.

„29/4. De la dlu Desideriu Borbola, avocatul in Oradea-mare, cá membru fundatoru, in bani gata 100 fl.

„29/4. S'a cumperatu o obligatiune de loteria a orasiului Viena, seri'a 1761 nr. 75 in valóre nominala de 100 fl.

„14/6. De la D. Dionisiu Popffu, proprietaru in Lipou, taxele pe 1873—74 — 12 fl.

Sum'a : in bani 126 fl. 39 cr., in papire 10,810 fl. 93 cr.

„Erogate :

„29/4. S'a cumperatu obligatiunea de Viena, seri'a 1761 nr. 75, cu 93 fl.

„Scotiéndu-se erogatele, restulu e : in bani 33 fl. 39 cr., in papire 10,810 fl. 93 cr., la olalta 10,844 fl. 32 cr.

„La aceste adaugemu si o obligatiune privata, donata de dlu avocatul Desideriu Borbola despre 100 fl., ce se afla la comisiunea pentru obligatiunile private.“

„Budapesta 14/6 1877.

Ionu cav. de Puscariu,
cassariu.

Apoi comitetulu luà conclusiuni a supra agen-delor sale curente.

Reuniunea femeilor române din Fagarasiu, ale carei statute s'au publicatu deja in fói'a noastră, la 29 aprilie si-a serbatu inaugurarea. President'a, dn'a Zinea Romanu, deschise adunarea cu o cuventare potrivita. Notaru se alese dlu Daniilu Gremoiu. Apoi adunarea aprobà definitivu alegerea provisoria a comitetului reuniunii in persónele urmatóreloru dómne : Luisa de Gremoiu, Ecaterina Negrea (totu-odata si vice-presidenta), Zamfira Micu, Maria I. Poppu, Cristina Ghimbasiu, Ana Chiseranu (totu-odata cassarésa), Ecaterina Aiseru-Savu si Cristina Beclerianu. Suplete, dómnele : Elena Alutanu, Maria Popradu, Sofia Baloga si Maria George Monea. Barbatii de incredere, dnii : Alesandru Micu, Ioanu Romanu, Ioanu Popu si Ioanu Beclerianu. Apoi se incepura subscrierile si platirile, si in aceea-si adunare se incassara 228 fl. Frumosu!

Literatura.

In nrulu viitoru vomu incepe sè publicàm o lucrare fôrte interessanta, intitulata : „Cursu elementaru de istori'a literaturii române“, lucratu dupa cele mai bune isvóre de dlu George Popescu. Necesitatea unei istorii a literaturii române este de multu simtita ; de aceea credemu, cá incercarea dlui Popescu va fi bine primita. Tragemu a supra ei inca de acuma atentiunea mai alesu a domnilor professori. Materialulu fiindu abundantu, firesce cá si lucrarea — de si scrisa extractivu — a trebuitu sè devina voluminósa ; vomu nisui inse a-i dá cátu mai mare terenu. Opulu se imparte in dóue ; partea prima cuprinde notiuni elementare : despre literatura in genere, facultátile literare, despre literatur'a populara, diferinti'a intre literatur'a sciintifica propriu dísa si intre literatur'a populara, despre colectiunile nóstre populare ; definitiunea si regulele cele mai necesare la compunerea principalelor opere in prosa ; o scurta privire despre originea si istori'a limbei române, dupa care apoi ur-

méza scriitorii români in ordine chronologica, incepundu din secolulu alu XIV pâna la 1800 inclusive. Partea a dóu'a va cuprinde pe scriitorii de la 1800 si pâna astadi. — Dlu George Popescu nu acuma intra pentru prim'a-óra pe terenulu literaru, cáci totu de la dsa aparura deja urmatórele lucrári : „Demetriu Bolintineanu“ viéti'a si operile sale, — si „Trei ani din literatur'a româna“, cari s'au anunctiatu in fói'a nostra la timpulu seu.

Poesii din resboiulu actualu. Conformu promisiunii nóstre, in nrulu presinte reproducemu din diuarele de la Bucuresci câte-va din poesile inspirate de resboiulu actualu. Tóte aceste aparura pentru prima-óra in „Romanulu.“

Diuaristicu. Resboiulu actualu a produsu schimbare si in diuaristic'a româna. Diuarele : „Unirea Democratica“ din Bucuresci, „Vocea Covurluiului“ din Galati si „Vocea Prahovei“ din Ploesci au ince-tatu. Dar in loculul lor se ivira altele : „Roman'a Libera“, directoru dlu D. Aug. Laurianu, apare in tóte dilele la Bucuresci, — „Stéu'a României“, in tóte dilele la Iasi.

„Confessiunea ortodoxa“, tradusa din nou si cu o prefacia de dr. Barbu Constantinescu, a esitu la Bucuresci. Acésta a dóu'a editiune s'a publicatu cu aprobarea si bine-cuventarea escelentiei sale parintele Mironu Romanulu, archiepiscopu si mitropolitu alu Româniloru ortodoxi din Ungaria si Transilvania, in tipografi'a mitropoliei române din Sibíiu. Acésta scriere cuprindiendu dogmele bisericeii ortodoxe a resaritului, precum le-a espusu Petru Movila mitropolitulu Chievului, este admisa cá carte didactica in seminariile, gimnasiile si liceele române ortodoxe din Transilvania si Ungaria, precum si in scólele secundare din Români'a.

Carti nóue. „Socóta teoretica si practica. manualu didacticu pentru scólele populare romane“, de Ioanu Tuducescu invetiatoru in Lipova. Partea I. — „Introducere in Geografia, pentru acel'a-si scopu“, si de acel'a-si. Partea I. — „Vocabularu românu-fran-cescu-rusu-turcu“, — in Bucuresci la librarulu E. Graeve. — „Emilia Galotti“, tragedia de Lessing, traducere de Stefanu Jorgulescu. — „Pomaritul“, intocmitu cu deosebita privire la gradin'a scolara, D. Comsia, in Sibíiu. Pretiulu 1 fl.

Industria si comerciul.

Espositiunea de la Paris. Intre curiositátile ce voru figurá la espositiunea universalu din 1878, putemu citá chiar de pe acum, dice le „Bulletin français“, in sectiunea maritima o luntre, care a fostu cioplita dintr'o singura bucata de acaju (lemnul rosiiu americanu) ce nu tragea mai putinu de 15,000 kilogr. Acésta luntre are o lungime de 7 metri, o largime de 1 metru 50, si o adâncime de 90 centimetri. Esecutata dupa planulu si sub directiunea siefului unei esploatiuni de lemne in Guatemala, ea a fostu cioplita cu bard'a si scobita cu dalt'a, o munca la care indigenii din Guatemala n'au rivali.

Suvenirea mortiloru.

Ioanu C. Maximu, unulu dintre cei mai buni professori din Bucuresci, membru si fostu secretaru generalu alu Academieii, a repausatu in 3/15 iunie. Despre inormântarea acestui barbatu distinsu co-respundintele nostru din Bucuresci ni scrie urmató-

rele : Eri in 4/16 pe la 4 óre betrâni, tineri, avuti, saraci alergau cu capetele aplecate si cu lacrimi in ochi la biseric'a „St. George nou“ spre a depune ultimulu sarutatu pe cosciugulu multu regretatului I. C. Maximu. Ce spectacolu tristu ! Cosciugulu incungiatu de o numeroáa familia, de membrii Academiei intre cari DD. Ionu Ghica, A. Treb. Laurianu, G. Sionu, V. A. Urechia, V. Maniu, Falcoianu etc. de colegii sei si de o multime considerabila de discipuli. Trebuia sè aibi ânima de pétra cá sè te poti retiené a nu versá lacremi, vedendu la piciórele cosciugului pe veteranulu Laurianu plangédu cá unu copilu ! Din partea Academiei rosti unu cuventu funebriu pré adâncu simtitu d. G. Sionu. Din partea corpului professoralu de la liceulu St. Sav'a vorbi de d. Aug. Laurianu fiulu, care de la inceputu pâna la fine nu-si mai putea opri lacremile, intréga adunarea erá fórte emotiunata. Din partea junimei vorbi stud. de cl. a VII-a Barbu Stefanescu. De la biseric'a multimea in-socindu cosciugulu plecá pe bulevardu pe dinaintea universitatii, calea Mogosióiei, strad'a Sierbanu-voda spre cimiteriulu Belu, unde cadavrulu s'a asediatu spre odihna eterna !

Amalia Ciacianu n. Sirbina, soci'a dlui Georgie Ciacianu in Deva, a repausatu la 8 juniu st. n. in etate de 41 ani si in alu 27-le alu casatoriei sale ferice. Inmormentarea se fach in 10 l. c. asistându unu publicu fórte numerosu.

Cuthia de epistole.

— Intrebári. —

21. **Biblioteca nationala.** Se afla de vendiare o seria din tóte scríerile lui Bolintineanu, in prosa si in versuri, constatóre din 40 volume, pe pretiulu 60 fl. v. a. tramisi franco, la adress'a subscrisului in Bucuresci, calea Vergului 104. Domnii amatori a possede acésta colectiune o voru primí inmediatu dupa primirea costului ei. — *G. Popescu.*

22. **Gramatica romana-germana.** De unde mi-asiu puté procurá cea mai buna gramatica, din care sè potu invetiá limb'a germana ? Pentru indrumare voiú fi multumitoriu. — *C.*

Invitare de prenumeratiune

la

„F A M I L I A.“

Semestrulu primu alu anului curentu se va incheia cu nr. 26. Rugámu dara pe toti aceia, ale caror abonaminte voru espirá cu nrulu acel'a, sè binevoiesca a le rennoi cátu mai eurédu, cáci — disgustati prin esperintiele din trecutu — *numai acelora li vomu tramite foi'a, cari si-au rennoitu abonamentulu si au platitu inainte.*

Abonaminte a conto nu se vor mai primí de la nimene, cáci acele numai incurca so-

cotelile, findu cá cei mai multi sunt rei de plata si nu considera cá la acésta indatorire si onórea lor este angagiata. Precum la diuarele straine, asiá si la noi, publiculu nostru binevoiesca a platí inainte, de cumva voiesce sè aiba foi'a nóstra ; déca nu póte, nici de la noi sè nu céra nimene sacrificie imposibile.

Noi ni dámu tóta silinti'a, pentru cá sè satisfacemu cererile publicului. Precum cetitorii nostrii s'au pututu convinge, colaboratorii acestei foi se totu inmultiescu ; ér ilustratiuni amu publicatu mai multe decátu cáte amu promisú, cáci amu promisú numai 2—3 pe luna, si éta cá in timpulu din urma amu publicatu in fia-care numeru cáte una.

Numai de la publiculu românú atérna, cá in viitoru nu numai sè urmámu totu asiá, dar inca sè introducemu si alte imbunetatiri.

Pentru partea literaria a foi nóstre avem la dispositinne unu contingentu mare de lectura fórte interessanta ; ér pentru partea de varietáti dispunemu de concursulu multor condeie destere. In specialu, ceea ce privesce evenimentele din Orientu, vomu finé pe cetitorii nostrii si de acuma inainte in curentulu lorú : vomu publicá in fia-care numeru o dare de séma a celoru petrecute in decursu de o septemána pe câmpulu bataliei ; pe scurtu si esactu, acést'a este devis'a nóstra, si in privinti'a acést'a ni se usiereza sarcin'a prin corespundintii nostrii particulari din Romani'a, a caror colaborare si pânu'acuma fu intimpinata cu placere din partea publicului, si alu caror numeru in viitoru are sè se inmultiesca ; in fine vomu ilustrá aceste resumate prin portretele barbatilor cari vor figurá in resboiulu actualu.

Pretiulu de prenumeratiune va remané celu de pânu'acuma, care se afla insemnatu in fruntea foi nóstre.

Colectantii vor primí de la 5 esemplare unulu (alu siese) gratis.

Abonantii „Familiei“ isi potu comandá la redactiunea nóstra cu pretiuri fórte scadiute urmatoarele opuri ale subscrisului : 1. „*Sclanulu Amorusului*“ romanu originalu in 3 tomuri, 2 fl. (pentru altii 3 fl.) — 2. „*Novele*“ originale, in 3 tomuri, 1 fl. 50 cr. (pentru altii 3 fl.) — 3. „*Poesii*“, unu tomu, 50 cr. (pentru altii 1 fl.) — 4. „*Ranele Natiunii*“, romanu originalu in 3 tomuri, 2 fl. (pentru altii 3 fl.) — si 5. „*De unde nu este rentórcere*“, romanu tradusu, unu tomu, 50 cr., pentru altii 1 fl. (Din „*Panteonulu Romanu*“, si „*Ca-valerii Noptii*“ nu mai avem nici unu esemplaru.)

Dintre tablouri avem inca numai portretulu lui Ionu Brateanu, pretiulu 50 cr., pentru altii 1 fl. 50 cr.

„*Siedietórea*“ va esi si in semestrulu viitoru odata pe luna. Pretiulu pe anulu intregu e numai 1 fl. Esemplare complete se afla din inceputulu anului 1875.

Dilele aceste va aparé : „*Mirésa pentru mirésa*“, comedia originala in 3 acte, de subscrisulu. Pretiulu 40 cr.

Rugámu pe toti amicii foi si tuturor intreprinderilor nóstre sè faca bunetatea a le recomandá si altora !

Iosifu Vulcanu.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu : IOSIFU VULCANU.